

РЕШЕНИЕ

№ 285

гр. София, 03.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на шестнадесети ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Иво Димитров

Членове: Величка Борилова
Зорница Гладилова

при участието на секретаря Таня Ж. Петрова Вълчева
като разгледа докладваното от Иво Димитров Въззивно търговско дело № 20211001000946 по описа за 2021 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл. 258 и сл. от ГПК, по препращане от чл. 621 от ТЗ.

Образувано е по въззивна жалба, подадена от длъжника в производството „КОНСЕРВНА ФАБРИКА ПЕТРИЧ“ ЕООД, ЕИК: 202637987 - ответник по молба с правно основание чл. 625 от ТЗ, депозирана от „КОРПОРАТИВНА ТЪРГОВСКА БАНКА“ /“КТБ“/ АД, /н./, ЕИК: 831184677 срещу първоинстанционно решение № 43 от 03. 08. 2021 г., постановено от Благоевградски окръжен съд, 11 състав по т.д./н./ № 25 по описа на съда за 2021 г., с което на основание чл. 630, ал. 1 от Търговския закон /ТЗ/, е открито производство по несъстоятелност на жалбоподателя, със законните последици.

Във въззивната жалба се излагат съображения за недопустимост и неправилност на обжалваното първоинстанционно решение, иска се обезсилването му, със законните последици, евентуално - отмяната му и постановяване на друго решение по съществото на спора, с което молбата с

правно основание чл. 625 от ТЗ за откриване на производство по несъстоятелност на жалбоподателя, да бъде отхвърлена в цялост, отново със законните последици.

Ответникът по жалбата оспорва същата.

Страните не претендират разноски за въззивната инстанция.

Във въззивната инстанция не са събирани нови доказателства.

Софийски апелативен съд, Търговско отделение, Пети състав, като извърши проверка на редовността на въззивното производство, както и на обжалваното първоинстанционно решение, при условията и в пределите, установени в разпоредбата на чл. 269 от ГПК, съобразно която въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, по допустимостта - в обжалваната му част, а по останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата /с приложимата в производството по несъстоятелност корекция на чл. 621а, ал. 1, т. 2 от ТЗ/, намира следното:

Въззивната жалба, като подадена от надлежна страна, в законоустановения срок и срещу подлежащ на инстанционен контрол съдебен акт, е процесуално допустима.

Разгледана по същество, същата е неоснователна.

Първоинстанционното решение е валидно, допустимо и правилно по същество, по следните съображения:

Решението, като постановено от законен съдебен състав, в изискващата се от закона писмена форма, в рамките на дискреционните правораздавателни правомощия на съда и съобразено с твърденията на ищеца в исковата му молба относно обстоятелствата, на които се основава искането, и търсената от съда защита, е валидно и допустимо.

Преценено, съобразно релевираните от въззивника оплаквания в жалбата му, и при корекцията на чл. 621а от ТЗ, и на задължителната за съдилищата практика на касационната инстанция, обективизирана в Тълкувателно решение № 1 от 03. 12. 2018 г. по тълк.д. № 1/2017 г., ОСТК на ВКС, първоинстанционното решение се явява и правилно, поради следното:

Неоснователни са двете оплаквания в жалбата за недопустимост на обжалваното първоинстанционно решение, базирани на твърдения, че

молителят в производството не е кредитор на ответника – жалбоподател, съответно – че претендираното вземане на молителя в молбата му по чл. 625 от ТЗ не съществува, и на преюдициалност на висящ съдебен процес по т.д. № 76/2020 г. по описа на БлОС, образуван по предявени от жалбоподателя иски с правно основание чл. 694 от ТЗ за установяване несъществуване на вземанията на молителя в производството към жалбоподателя, съответно – налагаща спирането на настоящото производство до приключване на това по чл. 694 от ТЗ, което пък неспиране в случая би довело до недопустимост на обжалвания в настоящото производство съдебен акт.

Въпросът с действителното наличие или липсата на вземане на молителя по молбата с правно основание чл. 625 от ТЗ за откриване на производство по несъстоятелност на ответника по същата, от отговора на който зависи дали кредиторът е такъв с вземане към длъжника по търговска сделка е такъв, касаещ материалноправната, а не процесуалноправната му легитимация, съответно – това наличие или липса са от естество да се отразят на основателността на молбата, съответно – и на правилността на постановеното по нея съдебно решение, а не на тяхната допустимост. От значение за процесуалната легитимация на молителя, аналогично на тази на ищеца в общия исков процес, са само твърденията на молителя в молбата му и в случая същите сочат на допустимост на производството.

Що става въпрос за преюдициалността на исково дело по чл. 694 между същите страни и с предмет съществуването или не на конкретните вземания на кредитора – молител по чл. 625 от ТЗ към длъжника – ответник по молбата, и на твърденията за съществуването на които конкретни вземания същата се основава, то такава обусловеност между делата, която да налага спирането на производството по чл. 625 от ТЗ до приключването на това по чл. 694 от с.з., не е налице. Напротив – обусловеността между делата е обратна – възможното въобще провеждане на иск с правно основание чл. 694 от ТЗ предполага развито се и приключило с подлежащ на /незабавно – чл. 634 ТЗ/ изпълнение, положителен акт по чл. 630, ал. 1 от ТЗ, с който молбата по чл. 625 от ТЗ е уважена, както и на също произтичащите от това съпътстващи производства по чл. 690-692 от ТЗ, докато в настоящото производство по същата молба, подлежат на самостоятелно установяване и на собствено основание, всички правнорелевантни за основателността и

обстоятелства от значение за установяване по делото на действителното имуществено състояние на длъжниковото предприятие, към съответния релевантен момент, без това да е обусловено по какъвто и да било начин от непременното установяване по исков ред и със сила на пресъдено нещо, на съществуването или несъществуването на конкретните вземания на молителя в производството, на които молбата му е базирана, със способите, и доказателствените средства, присъщи на същинския исковия процес /които са приложими между другото, и на общо основание, и в производствата по молби с правно основание чл. 625 от ТЗ на етапа им до откриване на производство по несъстоятелност/.

Неоснователни са оплакванията и за неправилност на обжалваното първоинстанционно решение.

Производството е образувано по молба на „Корпоративна търговска банка“ АД /н./ срещу ответника „КОНСЕРВНА ФАБРИКА ПЕТРИЧ“ ЕООД по реда на чл. 607 и сл. ТЗ за откриване на производство по несъстоятелност по отношение на ответника по молбата. Твърденията са, че „КТБ“ АД /н./ е кредитор на „В & ВГД Оранжерии Петрич“ ООД по 11 броя договори за кредит, по които задълженията към банката са в общ размер на 81 035 322.56 лв. към 20. 02. 2019 г. „В & ВГД Оранжерии Петрич“ ООД е преобразувано чрез отделяне с вписване от 26. 06. 2013 г. по партидата на дружеството в ТР. В резултат от „В & ВГД Оранжерии Петрич“ ООД е отделено и „КОНСЕРВНА ФАБРИКА ПЕТРИЧ“ ЕООД. По силата на чл. 263л, ал. 1 от ТЗ и тъй като в плана за преобразуване на „В & ВГД Оранжерии Петрич“ ООД липсвало разпределение на задължението към „КТБ“ АД /н./, дружествата били солидарно отговорни да тези задължения и „КТБ“ АД /н./ е кредитор на „КОНСЕРВНА ФАБРИКА ПЕТРИЧ“ ЕООД. Твърди се, че „КОНСЕРВНА ФАБРИКА ПЕТРИЧ“ ЕООД не било в състояние да изпълни своите изискуеми парични задължения по търговска сделка и същевременно неговото имущество не било достатъчно за да покрие паричните му задължения.

Ответникът „КОНСЕРВНА ФАБРИКА ПЕТРИЧ“ ЕООД е оспорил молбата. Твърдял е, че „КТБ“ АД /н./ няма качеството кредитор. Поддържал е, че не са налице условията за откриване на производство по несъстоятелност по отношение на него.

Представени са единадесетте договора за кредит, на които са позовава молителя: Договор за банков кредит от 28.09.2006 г., Договор за банков кредит от 28.09.2006 г., Договор за банков кредит от 28.09.2006 г., Договор за банков кредит от 28.05.2008 г., Договор за банков кредит от 31.08.2009 г., Договор за банков кредит от 20.11.2009 г., Договор за банков кредит от 17.12.2009 г., Договор за банков кредит от 26.10.2010 г., Договор за банков кредит от 28.12.2010 г., Договор за банков кредит от 14.03.2012 г., Договор за банков кредит от 22.08.2012 г. Представени са сключените към тях анекси.

Представени са извлечения от счетоводните книги на „КТБ“ АД /н./

При служебна справка в Търговския регистър към Агенция по вписванията съдът установява, че с вписване номер 20130626114148 от 26. 06. 2013 г. по партидата на „В & ВГД Оранжерии Петрич“ ООД, е вписано преобразуване на дружеството чрез отделяне, в резултат на което са образувани следните търговски дружества: „Комунално - битови услуги - Петрич“ ЕООД, ЕИК: 202638014; „Кожух Ванга“ ЕООД, ЕИК:202638007; „СиЗ - Оранжерии Петрич“ ЕООД, ЕИК:202637994; „БК и РЗ Оранжерии Петрич“ ЕООД, ЕИК: 202637975; „Топлофикация - Петрич“ ЕАД, ЕИК: 20263796 и „КОНСЕРВНА ФАБРИКА ПЕТРИЧ“ЕООД, ЕИК:202637987.

Видно от плана за преобразуване, обявен по партидата на „В & ВГД Оранжерии Петрич“ ООД, приложен и неоспорен и по делото, новоучредените дружества получават активи - недвижими имоти и движими вещи /машины и съоръжения/, както и права и задължения по действащи договори, сключени от „В & ВГД Оранжерии Петрич“ ООД, както следва: „Топлофикация Петрич“ ЕАД - 18 504 340 лв.; „С и З Оранжерии Петрич“ ЕООД - 186 510 лв.; „КОНСЕРВНА ФАБРИКА ПЕТРИЧ“ ЕООД - 120 780 лв.; „БК и РЗ Оранжерии Петрич“ ЕООД - 31 430 лв.; „Кожух Ванга“ ЕООД - 44 370 лв.; „КОНСЕРВНА ФАБРИКА ПЕТРИЧ“ ЕООД - 27740 лв.

По делото е изслушана съдебно-счетоводна експертиза, която е дала варианти на заключението за икономическото състояние на ответника – с включване и невключване на вземанията на молителя „КТБ“ АД /н./ към ответника по молбата – жалбоподател, съответно – при отчитане на солидарната му отговорност с праводателя му за цялото задължение на последния, претендирано от молителя по процесните договори за кредит, в пълния му размер, съответно – и до размера на полученото при

преобразуването /отделянето/ на ответника имущество в цифрово изражение от 27740 лв.

За да бъде открито производство по несъстоятелност, следва да са налице всички предпоставки на сложния фактически състав, установен от разпоредбите на чл. 608 /неплатежоспособност/, чл. 625, ал. 1, съответно чл. 742 /свръхзадълженост/ от ТЗ, и да не е налице отрицателната предпоставка на чл. 631 от с.з.

Молителят основава качеството си кредитор на вземания произтичащи от представените договори за кредит. В периода 28. 09. 2006 г. - 22. 08. 2012 г. между „КТБ“ АД /н./ „и „В & ВГД Оранжерии Петрич“ ООД са сключени описаните представените договори за банкови кредити и анекси към тях, съставляващи търговски сделки по смисъла на чл. 286, ал. 2, вр. с чл.1, ал.1, т.7 ТЗ. В изпълнението им молителят е предоставил на длъжника уговорените суми при договорените условия. Към датата на подаване на молбата по чл.625, ал.1 ТЗ, вземанията на молителя по процесните договори за кредит са станали изискуеми, поради настъпването на крайния срок за погасяване на задълженията по тях. Изслушаната по делото експертиза и извлеченията от сметките по договорите установяват, че към датата на подаване на молбата за несъстоятелност задълженията на „В & ВГД Оранжерии Петрич“ ООД към „КТБ“ АД /н./ възлизат общо на 96 564 626.90 лв.

По делото не са представени и събрани доказателства, които да установяват погасяването на задълженията по единадесетте договора за кредит към молителя.

По делото е установено и няма спор, че ответното дружество е образувано чрез отделяне от „В & ВГД Оранжерии Петрич“ ООД.

Спорът, пренесен във въззивната инстанция е досежно това дали ответника, като отделил се от „В & ВГД Оранжерии Петрич“ ООД, и доколкото в плана за преобразуване не са му възложени задълженията по процесните договори за кредит към „КТБ“ АД /н./, отговаря солидарно с праводателя си за пълния размер на същите, или само до размера на полученото при отделянето /преобразуването/ имущество, съответно – дали ответниковото предприятие е неплатежоспособно /евентуално – свръхзадължено/, в единия, съответно – и в другия случай, и по тези два спорни въпроса в производството, въззивният състав намира следното:

Съгласно чл. 263л от ТЗ за задълженията, възникнали до датата на преобразуването, отговарят солидарно всички участващи в преобразуването дружества освен прекратените. Отговорността на всяко дружество е до размера на получените от него права освен на дружеството, на което задължението е разпределено с договора или плана за преобразуване.

В чл. 15 от Плана за преобразуване са описани и разпределени всички права и задължения, които преминават към новоучредените дружества, като на ответника са разпределени конкретно описан недвижим имот, движими вещи, права и задължения по действащи договори с контрахенти и с работници, свързани с консервиране на замразени и сушени плодове и зеленчуци, но не и задължения по процесните договори към „КТБ“ АД /н./, като в договора е посочено, че имуществото е с чиста стойност в размер на 27740 лв.

Относно тълкуването на разпоредбата на чл. 263л, ал. 1 от ТЗ е налице практика на Върховния касационен съд - решение по т.д. № 940/2011 г. на Първо т.о., и – главно и по същество - решение по т.д. № 843/2016 г. на Първо т.о. на ВКС /цитираното в мотивите на първоинстанционното решение определение на касационната инстанция с докладчик съдия Р. Б. не съдържа собствени правни изводи в сочената от първоинстанционния съд насока в подкрепа решаващите му изводи по настоящото дело, а в частта си, в която е свързано с конкретният, разрешен от ВКС правен спор, пресъздава изложената пред съда позиция на страна в производството/.

Изречение първо на законовия текст урежда отговорността на преобразуващото се и на приемащите дружества, която солидарна; разпоредбата има предвид преобразуващо се и приемащи дружества, а изречение второ - пределите на отговорността на приемащите. Изречение второ по-нататък визира получени права и разпределени права - т.е. новопридобити права, каквито придобиват единствено приемащите, правоприемниците; второто изречение се отнася за приемащите дружества и посочва в кои хипотези някои от тях няма да отговарят и ще бъдат изключени от солидарната отговорност ако не са получили съответни претендирани от кредитори права от преобразуването. Както е прието в решението по т.д. № 940/2011 г. на 1, т. о. на ВКС, при отделяне обект на правоприемство е само част от имуществото на преобразуващото се дружество. Имуществото на

преобразуващото се дружество се разпределя между него и приемащите /респ. новоучредените/, което разпределяне изисква правата и задълженията да се описват и разпределят, за да се посочи имуществото, което преминава към правоприменика. При наличие на неразпределено имущество, същото остава за преобразуващото се.

Следва да се настоя на обстоятелството, че решението по т.д. № 843/2016 г. на Първо т.о. на ВКС с докладчик съдия Д. П., в което принципно по приложението на чл. 263, ал. 1, изр. 2 от ТЗ е прието, че солидарната отговорност на приемащото дружество към кредитора е неограничена за цялото задължение, независимо от размера на получените права, само ако нему е разпределено задължението, и на което главно се базират твърденията на ответника – жалбоподател в насока на това, че и да отговаря солидарно с праводателя си за задълженията, възникнали преди отделянето, то е само до размера на полученото имущество, е постановено всъщност при друга фактическа обстановка, поради което, и на практика – и по друг правен въпрос, в отлика от настоящото. В същото решение на ВКС е изследвана отговорността на дружество, което се е отделило от друго, като по конкретното, разрешено от ВКС дело, главното задължение /което обаче не е предмет на делото/, действително е възникнало преди преобразуването и не е разпределено с плана за преобразуване на отделилото се дружество. Това, което обаче ВКС всъщност е изследвал и разрешил, освен че е препотвърдил в мотивите си съдържанието на законовия текст, се отнася до дължимостта от отделилото се дружество, на акцесорно вземане за неустойка, което е възникнало не едновременно с поемането от страна на преобразуваното дружество, на главното задължение, а поради последващият отделянето факт на неизпълнението му /забава/, поради което и самото то – акцесорното, и процесно задължение, е възникнало след отделянето, т.е. е нововъзникнало, поради неизпълнение на главното задължение от дружеството, от което ответното се е отделило, съответно – последното не е и материалноправно легитимирано да отговаря за това вземане. В конкретният процесен случай в настоящото производство нищо такова не е налице, а претендираното от жалбоподателя да е действително съдържание на текста се базира на буквалния му прочит, при който не се държи сметка за законоустановените и гарантирани принципи за защита при преобразуването, на интересите на третите лица – кредитори, извън преобразуващите се дружества, които

участват по свой почин, по своя воля, и по силата на сключвани от тях и между тях самите договори /споразумения, план за преобразуване/ помежду им. При така изложеното и въззивният състав намира, че в конкретната материя пред и над интереса на преобразуващите се дружества, включително и на отделящите се, при отделяне, които постигат собствени търговски и други цели с извършваното преобразуване, следва да се даде превес на интереса на третите лица – кредитори на преобразуващото се дружество, чиито интереси не могат да бъдат злепоставяни, съответно – защитата на правата им – накърнявана, намалявана, отслабвана и/или редуцирана по какъвто и да било начин вследствие извършваното, и извършено преобразуване. Това би могло да стане само при съгласие на кредитора, по подобие на други правни институти със сходен правен резултат по заместване на длъжника /срв. пр. чл. 101, изр. 2, чл. 102 от ЗЗД/, но не и против волята му, а в настоящия, конкретен процесен случай, твърденията на жалбоподателя за дадено такова /писмено/ съгласие от страна на кредитора и молител в производството „КТБ“ АД /н./, си остават изцяло голословни и недоказани – писмен документ или протоколирано такова изявление по делото не са налице.

При така изложеното въззивният състав намира разрешението, възприето и обосноваващо крайните правни изводи по този въпрос в първоинстанционното решение, базирано и на каузална практика на САС, служебно известна на въззивния състав, за правилно, съответно – за правилен и изхода на делото по съществуващото на спора, като следствие от тези изводи, поради което и препраща в цялост и по този въпрос, към мотивите на обжалваното първоинстанционно решение.

По отношение конкретните оплаквания в жалбата и за пълнота на изложението, въззивният състав намира, че дори и да бъде възприето обратното на изложеното непосредствено по-горе, т.е. да се приеме, че солидарната отговорност на жалбоподателя за задълженията на праводателя му, заварени от преобразуването, се простира не за целия техен размер, а същата е ограничена не само във вътрешните отношения между преобразуващите се дружества, но и в отношенията на всички тях и с третите лица, вкл. – кредитори, какъвто е и молителят в настоящото производство, то и отново следва да се посочи, че и в такъв случай, крайният извод на съда и в настоящата съдебна инстанция досежно неплатежоспособността на

дружеството – жалбоподател, съответно – и изходът на делото, биха били отново същите – дружеството – жалбоподател е в състояние на неплатежоспособност и в случай, че отговаря за конкретните вземания на молителя само до размер на полученото имущество от 27740 лв., поради следното:

При евентуалното възприемане на тезата на жалбоподателя, че солидарната отговорност на приемащото дружество към кредитора е неограничена за цялото задължение, независимо от размера на получените права, само ако нему е разпределено задължението - чл. 263, ал. 1, изр. 2, предл. 2 ТЗ, която хипотеза не е налице в случая, тъй като на въззивника не е разпределено задължението по договорите за кредит, то солидарната му отговорност е до размера на получените от него права или до размер на 27740 лв., при което отново по делото е безспорно установено, че ответникът е солидарно отговорен за задълженията на „В & ВГД Оранжерии Петрич“ ООД към „Корпоративна търговска банка“ АД /н./, макар и до този размер, то пак „Корпоративна търговска банка“ АД /н./ се явява кредитор на ответника - жалбоподател по изискуемо задължение, произтичащо от търговска сделка, легитимиращо банката – кредитор, да подаде и молбата с правно основание чл. 625 от ТЗ, по която настоящото производство е образувано.

При преценката дали длъжникът е в състояние на неплатежоспособност, съдът изхожда от следното:

Неплатежоспособността е правна категория, като легално определение за нея е дадено в чл. 608, ал. 1 от ТЗ. Съгласно текста, неплатежоспособен е търговец, който не е в състояние да изпълни определен вид задължения, а именно: изискуеми парични задължения по търговска сделка, публични задължения /към държавата или общините/, свързани с търговската дейност, а от 13. 05. 2006 г. - и частни държавни вземания. В разпоредбите на чл. 608, ал. 2, ал. 3 и ал. 4 от ТЗ са предвидени хипотези, при които се презумира настъпила неплатежоспособност и които променят разпределянето на доказателствената тежест при доказване на състоянието на неплатежоспособност на търговеца, факти обаче, които да дадат основание на съда да презумира неплатежоспособността на ответника, в конкретният процесен случай не са установени по делото.

За да се установи състоянието на неплатежоспособност в този случай

следва да бъде извършен анализ на имуществено - финансовото състояние на предприятието на длъжника, от който да се изведе способността на ответника да погасява задълженията си. При този анализ се използват различни икономически и финансови показатели. При това изследване с оглед на констатацията на въззивния съд за размера на задължението на въззивника към „Корпоративна търговска банка“ АД /н./, и за нуждата на тук обсъжданата, само евентуална отговорност на длъжника – ответник и жалбоподател, за задължения към молителя до размера само на 27740 лв., съдът възприема заключението на вещото лице, представено във варианта, при който изчисленията са извършени до размера на полученото по приложения и обявен и в търговския регистър план за преобразуване, чрез отделянето и на ответника от „В & ВГД Оранжерии Петрич“ ООД.

При тяхното изследване съдът изхожда от следното:

Краткотрайните активи на предприятието, за разлика от дълготрайните активи, които се използват за повече от един отчетен период /1 г./, участват еднократно в производствения процес и променят натурално - веществената си форма, при което за длъжника са налице текущи постъпления, които именно са източника за погасяване /плащане/ на краткосрочните, съответно текущите задължения на едно нормално развиващо се предприятие. Следователно, водещи показатели при преценка състоянието на неплатежоспособност, тъй като то е свързано с възможността на длъжника да поеме плащанията си, са показателите за ликвидност, които се формират като съотношение между краткосрочните активи /всички или определена част от тях/ към краткосрочните или текущи задължения на предприятието. Краткотрайните активи се класифицират в 4-ри групи: материални запаси /материали, стоки и готова продукция/, краткосрочни вземания /с падеж до 1 г./, краткосрочни финансови средства /акции, облигации и др. подобни, закупени със спекулативна цел - т.е. за препродажба/ и налични парични средства, като групите освен по вида се различават и по ликвидността на активите в тях. От икономическа гледна точка ликвидността представлява възможността един актив да се продаде веднага и то на справедлива пазарна цена или с малко отклонение от нея. Ето защо, най-ликвидни в оборота са паричните средства, тъй като предприятието може незабавно да ги трансформира в друг вид актив, закупувайки го. С оглед отчитане на различната ликвидност на краткосрочните активи, при преценка на

икономическото състояние на предприятието се формират 4-ри коефициента на ликвидност: на обща, бърза, незабавна и абсолютна ликвидност. Чрез тези коефициенти се извършва съпоставяне /съотнасяне/ към краткосрочни задължение /текущи задължения/ на определена част или на всички краткосрочните активи, диференцирани според тяхната ликвидност. Така при коефициента на обща ликвидност се извършва съотнасяне на всички краткосрочни активи към краткосрочните пасиви /задължения/, докато при другите коефициенти на ликвидност се включват само определена група или сбор от няколко групи краткотрайни активи, очертани по-горе, но не всичките. Разликата между коефициента за бърза ликвидност и коефициента за обща ликвидност се изразява в това, че от краткотрайните активи /в числителя на уравнението/ се изключват материалните запаси. При коефициента за незабавна ликвидност се игнорират и краткосрочните вземания. Коефициентът на абсолютна ликвидност се формира като съотношение само на наличните паричните средства към текущите задължения, но тъй като при едно действащо предприятие показателя за наличните парични средства е най-динамичен /както беше посочено те са най-ликвидни и могат да се променят не само всеки ден, а дори няколко пъти на ден/ и при осъществяване на дейността си едно стабилно предприятие е нормално да разчита на целия оборотен капитал, а не само на паричните средства като част от него, то този коефициент, ведно с коефициентите на бърза и незабавна ликвидност, следва да се приеме за помощен спрямо коефициента за обща ликвидност, показващ възможността на предприятието да посрещне плащанията си чрез целия оборотен капитал т.е. включително с материалните запаси, краткосрочните си вземания и краткосрочни финансови активи, които при реализирането им, която се осъществява при стопанските операции, се трансформират в парични средства. Помощните коефициенти на ликвидност /на бърза, незабавна и абсолютна такава/ зависят в голяма степен от вътрешната структура на краткотрайните активи, т.е. от това колко общо в структурата на краткотрайните активи, са материалните запаси, краткосрочните вземания, краткосрочните финансови активи и паричните средства като процент от общия размер на краткотрайните активи, което път от своя страна зависи от конкретната основна дейност, която осъществява предприятието. Ниският коефициент на бърза, незабавна или абсолютна ликвидност се дължи на малкото тегло на краткосрочните вземания,

съответно краткотрайните финансови активи и паричните средства в общия размер на краткотрайните активи и сочи за по-голям дял в тях на материалните запаси /материали, стоки, готова продукция/, поради което ниските коефициенти на бърза, незабавна или обща ликвидност сами по себе си не сочат на лошо икономическо състояние на предприятието, което обаче не е така в конкретният процесен случай, поради следното:

Жалбоподателят в жалбата си, оспорвайки състоянието на неплатежоспособност на предприятието си, се базира на установеното от вещото лице /ВЛ/ по изслушаната и приета в първоинстанционното производство съдебно-икономическа експертиза /СИЕ/, според което в случай, че ответникът отговаря за задълженията на праводателя си към молителя „КТБ“ АД /н./, само до размера на полученото при преобразуването имущество на стойност 27740 лв., то и коефициентите на ликвидност на ответниковото предприятие, като основни показатели за имуществено-финансовото му състояние, съответно – способността му да покрива текущите си задължения с краткотрайните си активи, били в приетите норми, поради което и същото не било неплатежоспособно, и това твърдение въззивният състав намира за необосновано, поради следното:

Още в приетото си по делото първоначално заключение, което заключение и въззивният състав изцяло кредитира, като обективно, обосновано и основано на специалните знания на вещото лице, ВЛ В. в отговора си на пета задача /л. 465 от първоинст. дело, стр. 7 от заключението, долу/ сочи, че парично оценените права на дружеството към 30. 04. 2021 г. са в размер на 45804.04 лв., **като вземанията представляват 100 % от всички активи.** На същото място в заключението си, на следващата страница, горе, ВЛ сочи, че за да се отговори на въпроса доколко вземанията са събираеми или несъбираеми, експертизата изчислява по посочена формула показателя „период на събиране на вземанията“, съобразно който и наличната пак там в заключението Таблица № 10 /действителният номер на приложимата таблица е 12/, **още от 2014 г. събираемостта на вземанията е 12 месеца и нараства до 163800 дни /448 години!/ през 2020 г., което според ВЛ ги прави трудно събираеми.** Според съдебния състав при така установеното, същите вземания, представляващи и 100 % от активите на дружеството, са не трудно събираеми, а несъбираеми при този период на събиране в рамките на обозримото икономическо бъдеще, **което пък сочи, че още от 2014 г.**

дружеството на практика няма краткотрайни активи /доколкото 100 % от активите му са вземания, които са несъбираеми или трудно събираеми/, за сметка на които да покрива текущите си задължения, независимо от решението на ръководството на дружеството, че към датата на изготвяне на експертизата /края на м. април 2021 г./, вземанията не се нуждаят от обезценка.

При изложеното непосредствено по-горе, се налага извод, че независимо от принципното възприемане на коефициента на обща ликвидност, като водещ, а на останалите коефициенти, като спомагателни за нуждите на определяне платежоспособността на длъжника, в конкретния случай същият, както и този за бърза ликвидност, следва въобще да не бъдат отчитани при анализа на състоянието на предприятието, доколкото включват елемент, влияещ значително на изчисленията, като формално съществуващ, осчетоводен в баланса на дружеството, като съществуваща част от краткотрайните му активи, но който за нуждите на анализа и по изложените съображения, следва да се счита за несъществуващ, т.е. да се изключи въобще от формулата, като структурен елемент на краткотрайните активи. При това изключване – както се посочи, 100 % от краткотрайните активи на ответното дружество, са несъбираеми или трудно събираеми вземания, поради което и дори и да не базира изрично анализа на приложимият коефициент, отчитащ изключването от формулата на изчисление вземанията /този за незабавна ликвидност/, то и приложимите, действителни коефициенти за ликвидност в случая са нула. Същият извод се налага от допълнителното заключение на ВЛ по СИЕ, изслушано и прието в първоинстанционното производство, и което заключение въззивният състав също изцяло кредитира, като обосновано, обективно и основано на специалните знания на ВЛ, при съобразяване събираемостта на вземанията на дружеството – вж. отговора на въпрос 2 от същото на л. 692 и сл. от първоинст. дело, стр. 3 и сл. от доп. заключение, съобразно който вземанията на дружеството, съставляващи 100 % от активите му, са също на 100 % обезценени, т.е. стойността им е нула, а отражението на това върху коефициентите за ликвидност, е съответно – същите са много под референтните стойности и гравитират около нула, отрицателни са коефициентите за финансова автономност /платежоспособност/, задължнялост, показателите за нетна стойност на капитала и всичко това ясно

сочи на явна и необратима неплатежоспособност на предприятието.

Така установеното, при също установени от ВЛ по СИЕ показатели на коефициентите на финансова автономност и задлъжнялост, които през изследвания период 2013-30. 04. 2021 г. също, според изрично заявеното от ВЛ сочат, че дружеството е неплатежоспособно, категорично изключват както приемането на възможността същото да е платежоспособно през целия този период, така и – с оглед продължителността на периода, затрудненията му да са временни по см. на чл. 631 от ТЗ.

При всичко така установеното и изложено, за въззивния състав се налага извод за неоснователност на жалбата, с която е сезиран, поради което и обжалваното с нея първоинстанционно решение, като валидно, допустимо и правилно, следва да бъде потвърдено, със законните последици.

С оглед изхода на делото във въззивната инстанция и на основание чл. 272 от ГПК въззивният състав препраща към мотивите и на обжалваното първоинстанционно решение.

Воден от горното, Софийският апелативен съд, Търговско отделение, Пети състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 43 от 03. 08. 2021 г., постановено от Благоевградски окръжен съд, 11 състав по т.д./н./ № 25 по описа на съда за 2021 г.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд на Република България, при условията на чл. 280 и сл. от ГПК, в едномесечен срок от връчването му.

Служебно изготвен заверен препис от решението да се изпрати незабавно на Софийски градски съд за вписване в книгата по чл. 634в, ал. 1 от ТЗ.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____